

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika
tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, tel./fax: +420 318 622 566
e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

Váš dopis značka:

Naše značka: 38 /HM/2009

Vyřizuje: dr. Velfl

V Příbrami dne: 16. 2. 2009

Věc: Zpráva o činnosti Hornického muzea Příbram za rok 2008

(ve smyslu znění Směrnice Středočeského kraje č. 48, ČÁST PÁTÁ, Článek 33, bod 6.)

a) Vyhodnocení plnění úkolů z hlavní činnosti

Pracoviště společenských věd

- **archeologické pracoviště** realizovalo záchranné **archeologické výzkumy** v regionu s ohledem na probíhající stavební činnost (25 akcí)
- výsledky archeologických bádání byly prezentovány v tisku (7 titulů), formou přednášek a exkurzí a v rámci putovních výstav s názvem „Poslední Germáni v Čechách“ (instalace v Muzeu Mladoboleslavska v Mladé Boleslavi a v Prácheňském muzeu v Písku); byla doplněna stálá archeologická výstava s názvem „Keltské oppidum Hrazany“ situovaná v Muzeu Špýchar v Prostřední Lhotě – pobočce HM Příbram
- spoluúčast na aktualizaci Archeologické databáze ČR (AD ČR; Archeologický ústav AV ČR Praha za rok 2007)
- **v Památníku Vojna - v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA** byla instalována **zahraniční výstava** obrazů z Galérie Artem Bratislava (SR) s názvem „Člověk a láska v současném umění“ věnovaná 40. výročí vzniku skladby „All you need is love“ hudební skupiny The Beatles; dále zde byla prezentována výstava dokumentů s názvem „**Bojovníci proti totalitě pohledem dětí**“ přibližující osudy válečných veteránů perzekvovaných za komunistického režimu; tato akce byla součástí **celostátního projektu** založeného na prezentaci mediálních děl žáků a studentů z ČR a vyhodnocení nejlepších dětských audio a video dokumentů k tomuto tématu (za účasti 300 dětí, hlavním moderátorem programu byl herec Jan Přeučil a vystoupil rovněž písničkář Jaroslav Hutka a další umělci)

- v rámci **Dne památky obětí komunistického režimu** (výročí popravu JUDr. Milady Horákové) se uskutečnila v Památníku Vojna Mše svatá za oběti komunistické totality (sloužil pražský biskup P. Václav Malý); poté se konala přednáška s názvem „Církev pod dozorem a tlakem StB“ (ve spolupráci s Úřadem dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Policie ČR a ústředím Konfederace politických vězňů ČR); ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, Vojenským historickým ústavem a Úřadem dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Policie ČR byla připravena přednáška na téma historie K 231 s názvem „Aby se to už neopakovalo“; **pro učitele dějepisu** i širší veřejnost zorganizovalo muzeum **celostátní konferenci** pojmenovanou „Vojna – křižovatka lidských osudů“
- v rámci **zkvalitnění infrastruktury** bylo v areálu Památníku Vojna realizováno vyasfaltování chodníků mezi jednotlivými expozičními objekty pro usnadnění **pohybu tělesně handicapovaných (vozíkářů)** v návaznosti k projektu **Euroklíč**; v objektu bývalé tzv. nové kuchyně byly dokončeny depozitáře včetně vybavení regálovým systémem a dalším zařízením
- v souvislosti s péčí o spravované nemovité hornické památky byla **obnovena historická fasáda** na vstupním objektu muzea (**bývalých sypech – sokolovně**) v areálu Ševčinského dolu; zároveň došlo k zahájení jednání o prohlášení tohoto a dalších vybraných areálů **národní kulturní památkou**
- pokračovala odborná činnost **pracovišť historiků** zaměřená na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **dějin montánního podnikání a tradičních řemesel na Příbramsku**
- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa); HM Příbram zpracovává tuto bibliografii za ČR
- HM Příbram se podílelo na posouzení technického scénáře navrhované nové stálé expozice z dějin hornictví v NTM Praha (na základě žádosti vedení NTM)
- muzeum pokračovalo v dokumentaci událostí 1. a 2. světové války (probíhá pasportizace pomníků a památníků obětí válek – ve spolupráci s Českým svazem bojovníků za svobodu, Vojenským historickým ústavem Praha a Státním okresním archivem Příbram; tento materiál bude publikován ve zvláštním čísle sborníku Podbrdsko; HM Příbram spolupracovalo na realizaci programu pietního aktu k výročí konce 2. světové války v Evropě u Slivice; muzeum průběžně zpracovávalo dokumentaci týkající se protikomunistického odporu po únoru 1948 (ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Muzeem III. odboje Příbram, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec (například v projektech ČT Praha s názvem „Neznámí hrdinové“ – 3 x); historikové se

prezentovali v odborném tisku (viz bibliografie), v rámci přednáškové a výstavní činnosti („Ani gram uranu sovětským okupantům“ – výstava historických dokumentů k událostem z r. 1968 v Příbrami) v souvislosti s tzv. **osmičkovými výročími**

- **etnografické pracoviště** se podílelo v rámci činnosti HM Příbram na řadě odborných úkonů směřujících k chystanému zahájení stavby, jakožto součásti realizace projektu **ROP NUTS II Střední Čechy MVS Vysoký Chlumec** zahrnující tyto objekty: vodní mlýn z Radešic, roubenou stodolu z Mašova, roubený seník z VÚ Brdy a roubený dům z Jiví; dále byla **zpřístupněna nová stálá interiérová expozice v hospodářském stavení z Městečka (80 m²)**; v rámci MVS byly též **zpřístupněny dlouhodobé tematické výstavy: „Kapličky, kříže a boží muka na Sedlčansku“, „Roubené domy na Sdlčansku a Sedlecku“, „Světlo v domě“, „Nejstarší roubené chalupy“**; v rámci Muzea Špýchar v Prostřední Lhotě byly realizovány výstavy: **„Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“, „Poutní místa na Příbramsku“, „Modely zemědělských strojů a nářadí“, „A takhle tady žijeme“, „Vzpomínky na Andalusii“**
- etnologická výzkumná a badatelská činnost na území sběrného regionu MVS byla soustředěna zejména na plánované rozebrání, transfer a znovupostavení **vodního mlýna z Radešic u Petrovic** (včetně shromažďování podkladů k získání technologického vybavení mlýna), **roubené stodoly z Dolní Záběhlé ve Vojenském újezdu Brdy, roubené stodoly z Mašova u Petrovic a obytného stavení z Jiví u Heřmaniček** – dle výše citovaného strategického plánu v rámci programu ROP NUTS II SČ
- pro potřeby Národního ústavu lidové kultury byl řešen výzkumný úkol týkající se **ochrany lidové kultury na Příbramsku**; byl zajištěn sběr dat do dotazníku v rámci Identifikace tradiční lidové kultury ČR; v podmínkách HM byl kladen akcent na problematiku hornického folklóru a příbramského betlemářství
- výsledky etnologických bádání a výzkumů byly prezentovány rovněž formou přednášek, exkurzí a publikační činností

Pracoviště přírodních věd

- s ohledem na prohlubování profilace muzea pokračovalo bádání v oblasti **mineralogie, geologie a petrografie**; výsledky výzkumů byly prezentovány formou přednášek, publikační činností a krátkodobými tematickými výstavami

(„Příbramské meteority“ – ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea Praha při příležitosti **Mezinárodního dne muzeí**)

- uskutečnil se revizní vědecký výzkum minerálů ze sbírek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a studenty PŘF UK Praha) s plánovaným výstupem v podobě publikace s názvem „Pyromorfity Českého masivu“
- pokračoval sběr dalších velkoformátových vzorků pro **připravovanou expozici tzv. geoparku** (v areálu dolu Vojtěch)
- pro školní mládež muzeum zorganizovalo exkurze do terénu spojené s rýžováním tzv. zlatinek na říčce Litavce a s paleontologickým výzkumem v Brdech
- **botanické pracoviště** realizovalo dlouhodobý terénní výzkum se zaměřením na **květenu Brd a středního Povltaví**; pokračoval sběr rostlinného materiálu a tvorba herbářových sbírek z lokalit v Brdech a na Hřebenech; byla doplňována floristická databáze Flok; muzeum průběžně poskytovalo konzultace z oblasti ochrany přírody (především MěÚ Příbram, Krajský úřad Středočeského kraje); pracoviště botanika připravilo několik odborných exkurzí do oblasti středního Povltaví a Brd; výsledky bádání botanika byly publikovány v odborném tisku
- **pokračovala spolupráce s Odborem životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje** na lokaci navržených území příbramského regionu v rámci soustavy **Natura 2000**; proběhly konzultace k problematice ochrany lokalit s pracovníky Odboru životního prostředí MěÚ Příbram, KÚ SK, Správy CHKO Český kras, Vojenského újezdu Brdy atd.
- **zoologické pracoviště** ve spolupráci s nevládní organizací **Ochrana fauny ČR**, Gymnáziem Příbram a ZŠ z Příbrami, Březnice, Dobříše, Rožmitálu p. Tř. a Sedlčan uspořádalo **přírodovědnou soutěž** pro žáky a studenty s názvem **Ekosystémy středních Čech**
- rozvíjela se spolupráce s nevládní organizací Ochrana fauny ČR ve Voticích při realizaci projektu **ekologické výchovy v rámci Středočeského kraje** (byly organizovány semináře a terénní exkurze pro učitele přírodopisu, studenty i širokou veřejnost, a to s těmito tématy: „Kdo u nás žije“, „Naši plazi“, „Raci v regionu“, „Nejzajímavější živočichové Příbramska“, „Ochrana přírody“, „Tušimské rybníky“, „Vodní fauna Týnčanska“, „Ochrana vodních biotopů“)
- výsledky zoologických výzkumů byly též prezentovány v tisku a v rámci přednáškových programů **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram a Univerzita III. tisíciletí** – spojené s exkurzemi v terénu
- muzeum provádělo **mapování fauny drobných toků**; výsledky bádání byly prezentovány v tematické výstavě s názvem „**Malé vodní toky středních Čech**“;

uskutečnil se ichtyologický průzkum Obecnického potoka a říčky Vlčavy; **realizovalo se monitorování výskytu ohrožených živočichů**, zejména obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání formou tematických výstav; došlo k uskutečnění **záchranných přenosů** zvláště chráněných druhů živočichů (přenášení žab přes komunikace v době páření); byl zajištěn monitoring lokalit s výskytem raka kamenáče a jiné

Pracoviště konzervátorské a restaurátorské

- pracoviště plnilo všechny úkoly spojené s péčí o Sbirku Hornického muzea Příbram; uskutečnilo se restaurování a nakonzervování vybraných sbírkových předmětů (52); ve spolupráci se Státním výzkumným ústavem ochrany materiálů Praha a ČVUT Praha řešilo muzeum **projekt s názvem „Sledování korozní agresivity prostředí zejména v nevytápěných objektech expozic Hornického muzea Příbram“**; zvláště náročným úkolem bylo konzervování parních těžních strojů a péče o vystavenou důlní techniku v plenéru; ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR a Technickým muzeem v Brně – Metodickým centrem konzervace zajistilo HM Příbram **Celostátní konferenci konzervátorů a restaurátorů (se zahraniční účastí – celkem 250 osob)**; pokračovala spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK při **zpracování pasportu konzervačních a restaurátorských kapacit v rámci SK**

Péče o Sbirku Hornického muzea Příbram

- muzeum kladlo důraz na optimální podmínky uložení a zabezpečení sbírky, pokračovalo v evidenci sbírkových předmětů a jejich souborů (včetně digitálního zpracování); proběhly plánované inventarizace; uskutečnilo se konzervování a restaurování vybraných sbírkových předmětů; byl plněn plán tzv. CES a ve spolupráci s AMG ČR uskutečnilo HM Příbram **analýzu struktury Sbírkový Hornického muzea Příbram** v kontextu s analýzou sbírkových fondů muzeí ČR; stranou nezůstala ani **akviziční činnost** – mezi nejčinnější přírůstky patřila kniha Bohuslava Balbína „Diva Montis Sancti...“ z r. 1665 obsahující mimo jiné i vyobrazení středověkých důlních děl na Příbramsku; podařilo se získat i několik zdejších historických hornických betlémů, z nichž nejhodnotnější se jeví Třešňákův z let 1843 - 1849

Výstavní činnost

Výstavní činnost v zahraničí s názvem „**Museen stellen sich vor - Bergbaumuseum Příbram**“ – putovní expozice prezentující Hornické muzeum Příbram v rámci mezinárodního výstavního cyklu „Muzea se představují“:

1. ve Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. B., SRN – 10. 10. 2007 – 31. 3. 2008;
2. v Museum sächsisch böhmisches Erzgebirge Marienberg, SRN – 25. 4. – 15. 7. 2008;
3. v Besucherbergwerk Frisch Glück Johannegeorgenstadt, SRN – 15. 7. – 15. 10. 2008;
4. v Bergbaumuseum Oberviechtach, SRN – 29. 11. 2008 – 31. 1. 2009

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram – výstava z Galérie Artem Bratislava (SR) s názvem „Člověk a láska v současném umění“, věnována 40. výročí vzniku skladby „All you need is love“ hudební skupiny The Beatles

Tuzemské výstavy z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu: „Betlémy Příbramska“; „Hornické památky Příbramska ve fotografii“; „Poslední Germáni v Čechách“; „Velikonoce v hornickém domku“; „Malé vodní toky středních Čech“; „Kapličky, kříže a boží muka na Sedlčansku“; „Roubené domy na Sedlčansku a Sedlecku“; „Světlo v domě“; „Nejstarší roubené chalupy“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“; „Modely zemědělských strojů a náradí“; „A takhle tady žijeme“; „Vzpomínky na Andalusii“; „Fotoklub Uran Příbram vystavuje“; „Vertikály“ – výstava prací textilní tvorby studentů Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze; „Ani gram uranu sovětským okupantům“; „Bojovníci proti totalitě“; „Aby se to už neopakovalo (K 231)“; „Osobnosti III. odboje“; „Bojovníci proti fašismu“; „Pomocné technické prapory“; „Panenky a film“; „Dantovo peklo“ – výstava uměleckých fotografií z prostředí podzemí březohorských dolů; „Zaniklé pivovary Rožmitálska“; „Příbramské hornické betlémy“; „Vánoce v hornickém domku“

- muzeum má zpracováno libreto a scénář multimediální expozice (ve spolupráci s FAMU Praha) zaměřené na problematiku paleontologie a lokalitu Brd (cáchozna dolu Vojtěch)

Prezentace muzea na veletrzích cestovního ruchu v Brně a v Praze (tradiční spolupráce s Městem Příbram – „hornická hospůdka“ a také v rámci Středočeského kraje); při Mezinárodním setkání hornických měst ve Freibergu (SRN) a dále v kulturních a informačních střediscích v tuzemsku i v zahraničí (Praha – Informační centrum Středočeského kraje, Berlín, Drážďany, Dortmund, Mannheim, Bochum, Freiberg, Teuern, Neukirchen, Brusel, Banská Štiavnica a další); v tiskových materiálech orientovaných na turistiku a cestovní ruch (s ohledem na Marketingový průzkum - důraz kladen na klientelu škol, spádovou oblast Prahy a zahraniční kontakty - zejména do Německa, Rakouska, Polska, Slovenska, Holandska a Francie)

- **aktualizace webových stránek** (nabídka pro školy, archeologie, vstupné, otevírací doba atd.)

- **Hornické muzeum Příbram se zapojilo** s nadstandardním programem do akce **Mezinárodní den památek a sídel** („Sakrální dědictví a posvátná místa – putování za hornickými patrony“), dále v rámci akce **Festival muzejních nocí** (noční jízdy hornickým vláčkem, tajuplné podzemí dolů a permoníci, noční prohlídky bývalého vězeňského lágru Vojna), **Mezinárodní den muzeí** (Muzeum jako faktor vývoje společnosti – vliv na prostředí dotčené baňským podnikáním), **Den Středočeského kraje** („Libušino proroctví“ – z historie březohorského ložiska stříbra)
- **pokračovala spolupráce s o. p. s. Posázaví v oblasti propagace turistických možností HM Příbram** (poskytnutí textových a obrazových materiálů, kalendária akcí, propagačních materiálů, součinnost při tvorbě www stránek atd.); byla připravena rámcová **partnerská smlouva**
- **propagace muzea ve sdělovacích prostředcích** - ČT Praha, TV Prima, Regionální TV – Středočeský magazín, regionální TV Fonka, v rozhlasu, tisku (i zahraničním) apod., např. ve zpravodajských pořadech, v pořadech publicistiky, vzdělávání a dokumentaristiky - Toulavá kamera; Příběhy železné opony; V zajetí železné opony; Historie cs.; Nedej se; Šumná města – Šumná Příbram; Neznámí hrdinové; Reportéři ČT (výročí únorového převratu a srpnové okupace); Svět na kolejích (pořad ČT Praha o historii důlní železnice v Příbrami); o akcích v HM Příbram přinášely reportáže též Rádio Blaník, Český rozhlas Region, Rádio Praha – zahraniční vysílání a další; Český rozhlas Region nabídl na rok 2008 **mediální partnerství**

Přednášková činnost se realizovala zejména v rámci projektu orientovaného na základní a střední školy s názvem **Školní rok v Hornickém muzeu Příbram** (8. ročník); pro seniory pokračoval cyklus přednášek s názvem **Univerzita třetího tisíciletí**; ve spolupráci s nevládní organizací Ochrana fauny ČR ve Voticích proběhl cyklus přednášek **ekologické výchovy v rámci Středočeského kraje**

Spolupráce se školami: MŠ (naučné vycházky, Hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy hornický vláčkem, Vánoce v hornickém domku a nadílka v Prokopské štolu), ZŠ (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy, Školní rok v Hornickém muzeu), SŠ + 2. stupeň ZŠ (mezinárodní projekt Comenius – regionální kreativita, středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), VŠ (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, odborné praxe, odborné práce – VŠB – TU Ostrava, Bergakademie – TU Freiberg, TU Mnichov, Univerzita Kodaň, Tel Aviv, Washington, VŠ finanční a správní Praha, VŠE Praha, FF UK Praha, Ped F UK Praha, Vyšší odborná škola hotelového provozu a cestovního ruchu Mariánské Lázně, Filmová akademie M. Ondříčka Písek a další); na základě žádostí **VŠ** zajišťovala jednotlivá pracoviště HM Příbram provádění oponentních řízení diplomových a bakalářských prací studentů z oblasti společenských a přírodních věd; byly poskytovány konzultace při koncipování ročníkových, seminárních, bakalářských a diplomových prací (mimo jiné zájem studentů VŠE Praha o Strategický plán HM Příbram); HM Příbram spolupracovalo

v tomto směru i se zahraničními vysokými školami (např. studentka TU Freiberg /SRN/, obor montánní turistika, absolvovala v HM studijní praxi, studenti TU Mnichov absolvovali odbornou exkurzi atd.)

Účast na mezinárodních akcích, na seminářích: ve Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. Blut, SRN; v Museum sächsisch böhmisches Erzgebirge Marienberg, SRN; v Besucherbergwerk Frisch Glück Johannegeorgenstadt, SRN; v Bergbaumuseum Oberviechtach, SRN; v Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg, SRN (Mezinárodní setkání hornických měst)

- účast na dalším ročníku mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice – muzeum je jedním z garantů sekce T (tradice a hornické památky) a organizátorem odborné exkurze – vše věnováno technickým památkám a montánnímu muzejnictví; účast na mezinárodním kolokviu Techné v Ostravě; účast na Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West- und Südböhmen ve Freistadt, SRN; za mezinárodní spolupráci HM Příbram s Wallfahrtsmuseum Neukirchen b. Hl. Blut obdržela muzea **ocenění „Kulturpreis“** od Bayerischer Waldverein“; HM Příbram spolupracuje také na mezinárodním projektu zaměřeném na dokumentaci a prezentaci česko-německých hornických památek a tradic s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg (SRN) s názvem Akademie für Natur und Industriekultur – Veranstaltungen
- účast na **mezinárodním projektu** s názvem „**Političtí vězni – oběti stalinismu**“ ve spolupráci s FF UK Praha, iniciativou Mene Tekel, Ano pro Evropu, AEGEE, Civisme et démocratie, COHA, Centre d'études des mondes russe, caucasien et centre-européen

Doprovodné kulturní akce – Dětský hornický masopust (30.1. 2008); Havířský masopust (9. 2. 2008); Masopust ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (9. 2. 2008); Velikonoce v hornickém domku (10. 3. – 24. 3. 2008); Mezinárodní den památek a sídel – Sakrální dědictví a posvátná místa (18. 4. 2008); Slavnostní otevření expozic ve Skanzenu Vysoký Chlumeč, Muzeu Špýchar Prostřední Lhota a v Muzeu zlata Nový Knín (26. 4. 2008); Vycházka k Tušimským rybníkům – exkurze věnovaná seznámení se s faunou obojživelníků, plazů a ptáků (28. 4. 2008); Pietní akt u Památníku Vítězství na Slivici (12. 5. 2008); Víkend v Příbrami – prezentační a expoziční akce zaměřená na využití volného času a provozování památkových objektů (23. 5. – 25. 5. 2008); Festival muzejních nocí – noční jízdy hornickým vláčkem s doprovodným programem, hudební vystoupení country skupiny Country Band (17. 5. 2008); Festival muzejních nocí – noční prohlídky bývalého vězeňského lágru Vojna (nyní Památník Vojna); Mezinárodní den muzeí – doprovodný kulturní program (18. 5. 2008); Vítaní léta na Vysokém Chlumci – kulturní vystoupení v podání ZUŠ Sedlčany (7. 6. 2008); Bojovníci proti totalitě pohledem dětí – Památník Vojna (17. 6. 2008); Den památky obětí komunistického režimu, pietní akt s bohoslužbou za oběti totality – Památník Vojna (26. 6. 2008); 19.

historická hornická Prokopská pouť – tradiční společenská akce s mezinárodní účastí, průvod krojovaných horníků, polní mše, vystoupení hornických hudeb, další doprovodný kulturní program – slavnostní zpřístupnění **nové stálé muzejní expozice (70 m²)** v areálu dolu Vojtěch, tzv. **hornické kovárny** (5. 7. – 6. 7. 2008); Folklorní den – vystoupení folklorních souborů Kovářovan a Pošumavská dudácká muzika ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (5. 7. 2008); Bartolomějská noc – hudební vystoupení folkové skupiny ve Skanzenu Vysoký Chlumeč (23. 8. 2008); Den řemesel – Skanzen Vysoký Chlumeč (23. 8. 2008); Netopýří noc – přednáška a exkurze spojená s odchytem netopýřů a jejich sledováním v rámci cyklu Přírodou krok za krokem (24. 8. 2008); Dny evropského dědictví (13. 9. – 14. 9. 2008); Slavnostní křest sborníku Podbrdsko ve skanzenu MVS Vysoký Chlumeč (13. 9. 2008); Den Středočeského kraje aneb Libušino proroctví – zábavný program pro malé i velké, jízdy hornickým vláčkem na povrchu i v podzemí, fárání na Wasserlauf, vystoupení sdružení historického šermu a dobových středověkých tanců s parodií na Jiráskovy Staré pověsti české (28. 10. 2008); Vánoce v hornické chalupě a nadílka v Prokopské štolě – vánočně vyzdobený interiér hornického obydlí z 19. století, ukázky práce řezbářů betlémů, výroba a zdobení vánočních ozdob, lití olova, příprava vánočních pokrmů, přednes koled, jízdy důlním vláčkem vánočně vyzdobenou Prokopskou štolou, seznámení s vánočními tradicemi a zvyky horníků, nadílka dětem u nejhlubší jámy březohorského rudního revíru (8. 12. – 19. 12. 2008); Předvánoční zpívání na dole Anna – pásmo koled a vánočních písní v podání učitelů a žáků Základní školy Březové Hory (17. 12. 2008)

- **Participace HM Příbram na projektech s možností čerpání finančních prostředků z evropských fondů** – účast na projektu v rámci **ROP NUTS II Střední Čechy** (Skanzen Vysoký Chlumeč); na základě Dohody o partnerství s Městem Příbram je HM Příbram partnerem v realizačním týmu účastníků projektu tzv. **Stříbrná stezka – Silber Strasse**, program PHARE, vybudování turisticky značených cest ze Saska do Čech mezi historickými báňskými lokalitami – příprava projektu v rámci účasti Města Příbram; účast HM Příbram jako partnera na projektu **Cestovní ruch v Příbrami – rozšíření a modernizace kapacit**, program SROP – příprava projektu v rámci účasti Města Příbram; účast na projektu s názvem **Popel a déšť**, financovaným **Čs. – německým fondem budoucnosti a pořádaným ve spolupráci s Bayerisches Staatsministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst – Haus der Bayerischen Geschichte Augsburg /SRN/** (výstava obrazů německé malířky Marie Kurzok z prostředí nacistických koncentračních táborů v době 2. světové války, plánováno na rok 2009 do Galerie ORBIS PICTUS:EUROPA v Památníku Vojna)

V průběhu roku 2008 pokračovala spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK při aktualizaci koncepce rozvoje muzeí a galerií, při zpracování koncepce depozitářů, pasportu konzervačních a restaurátorských kapacit a další

Knihovna Hornického muzea Příbram

- pokračovala elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram; počet knihovních jednotek činil 14 827, s ročním přírůstkem 437 (výdaje na knižní fond v roce 2008 dosáhly částky 92 394 Kč)

Publikační a ediční činnost

- v průběhu roku 2008 byla realizována řada publikačních záměrů v odborném i populárně naučném tisku, v tuzemsku i v zahraničí (např. industrie-kultur, Der Anschnitt /SRN/ a jiné); spolu se Státním okresním archivem Příbram byl vydán XV. svazek vlastivědného sborníku Podbrdsko (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky); muzeum se spolupodílelo na redakci 26. čísla sborníku Středočeský vlastivědný sborník (ředitel muzea je předsedou redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky pracovníků muzea); se svým zřizovatelem Středočeským krajem, Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně a občanským sdružením PROART připravilo muzeum do tisku publikaci s názvem „Střední Čechy, příběh lidové architektury v dokumentech“; ředitel muzea napsal pro Město Příbram reprezentativní publikaci s anglickou a německou mutací s názvem „Památky Příbrami v obrazech“; zaměstnanec muzea zpracoval pro nakladatelství Vyšehrad publikaci pojmenovanou „Tábor Vojna ve světle vzpomínek bývalých vězňů“; pracovníci muzea připravili do tisku publikaci „Stěžov v průběhu staletí“
- probíhala spolupráce na tvorbě publikace dokumentující pomníky a památníky 1. a 2. světové války (s Českým svazem bojovníků za svobodu a Státním okresním archivem Příbram)

Bibliografie pracovníků HM Příbram za rok 2008

- BÁRTÍK, František. Rok 1968 a následná normalizace v Československém uranovém průmyslu ve světle materiálů Státní bezpečnosti. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 172 – 202.
- BÁRTÍK, František. Bunkr. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky u Prahy 2008, 26, s. 68 – 91.
- BÁRTÍK, František. Tábor Vojna ve světle vzpomínek bývalých vězňů. Praha 2008.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Pojdme spolu k betlému... Zpravodaj příbramských betlemářů, Příbram 2008, 27, s. 19 – 20.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. 1. mezinárodní setkání mladých řezbářů. Zpravodaj příbramských betlemářů, Příbram 2008, 27, s. 20 – 21.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. 2. mezinárodní setkání mladých řezbářů v Rožmitále pod Třemšínem. Zpravodaj příbramských betlemářů, Příbram 2008, 28, s. 18.
- BLAŽKOVÁ, Lenka. Putování za příbramskou „hvězdou betlémskou“ I. Zpravodaj příbramských betlemářů, Příbram 2008, 29, s. 13 - 15.
- FISCHER, David – DUŠEK, Jan – ZAVADIL, Vít. Když se vlk nažere a kozu sežere. Vesmír, Praha 2008, 7, s. 471 – 473.
- FISCHER, David – NOVÁ, Petra. Norek americký – přehlížený semiakvatický predátor. Myslivost, Praha 2008, 7, s. 16 – 17.
- HAAG, Ulrich – VELFL, Josef. Die bergmännische Wasserwirtschaft im Erzrevier Příbram. Der Anschnitt, Bochum 2008, 60. Jahrgang, 1, s. 45 – 46.
- HAAG, Ulrich – VELFL, Josef. PhDr. Jiří Majer, CSc. verstorben. Der Anschnitt, Bochum 2008, 60. Jahrgang, 2, s. 111 – 112.
- HAAG, Ulrich – VELFL, Josef. Báňské vodní hospodářství v příbramském revíru. Sborník příspěvků mezinárodního kolokvia Techné Ostrava, Ostrava 2008, s. 52 – 53.
- HLAVÁČEK, Rudolf – NESVADBOVÁ, Jaroslava – PECHÁČKOVÁ, Sylvie – FRANKLOVÁ, Hana. Botanický průzkum lokality uvažované pro výstavbu radaru u Míšova v Brdech. Calluna, Plzeň 2008, 13/1, s. 5 – 7.
- KORENÝ, Rastislav. Od rybářské vsi na Labi k Řípu... a ještě dále. In: E. Černá – J. Kuljavceva-Hlavová, Archeologické výzkumy v severozápadních Čechách v letech 2003 – 2007. Sborník k životnímu jubileu Zdeňka Smrže. Most 2008, s. 247 – 252.
- KORENÝ, Rastislav. Stálá expozice „Keltové na Rakovnicku“. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 277 – 278.
- KORENÝ, Rastislav. Starší doba bronzová na Příbramsku. Nové poznatky k osídlení regionu a poznámky k sedlovitým sekerám z území Čech. Archeologické výzkumy v jižních Čechách, České Budějovice 2008, 21, s. 79 – 95.

KORENÝ, Rastislav. Archeologické výzkumy na Příbramsku v roce 2007. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky u Prahy 2008, 26, s. 132 – 137.

KORENÝ, Rastislav – STOLZ, Daniel. Broušené nástroje ze sbírky Hornického muzea Příbram. Archeologie ve středních Čechách, Praha 2008, 12, s. 141 – 150.

KORENÝ, Rastislav – KOČÁROVÁ, Romana – FRÁNA, Jaroslav. Dřevěné nádoby z mladšího stupně doby stěhování národů v Čechách. Archeologie ve středních Čechách, Praha 2008, 12, s. 601 – 618, tab. 9 – 10.

KORENÝ, Rastislav – TRANTINA, Václav. Stěžov v průběhu staletí. Milín 2008.

PROCHÁZKA, Lubomír. Jiří Langer jubilující. Národopisný věstník, Praha 2008, XXIII (65), s. 97 – 98.

PROCHÁZKA, Lubomír. Využití archivního fondu Sběrka map pro vodní knihu Okresního úřadu Sedlčany 1830 – 1841 pro studium lidového stavitelství širší oblasti Sedlčanska. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 214 – 216.

PROCHÁZKA, Lubomír. Kresby Bohumila Pospíšila (Městské muzeum a knihovna Čáslav). Zprávy památkové péče, Praha 2008, 4, s. 323 – 324.

PROCHÁZKA, Lubomír. Dokumentace tradičních jevů lidového stavitelství Sedlčanska na konci 1. poloviny 20. století. In: Sborník ze semináře Vesnická architektura 1. poloviny 20. století, Praha 2008, s. 50 – 51.

PROCHÁZKA, Lubomír. Nová publikace o technických památkách na Slovensku v širších souvislostech. Sborník mezinárodního sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2008, s. 417 – 418.

PROCHÁZKA, Lubomír. Lidové bydlení a vybavení interiéru. Plzeňsko. Příroda – historie – život, Praha 2008, s. 689 – 690.

PROCHÁZKA, Lubomír. Josef Vařeka a jeho podíl na poznání lidového stavitelství na území středních Čech. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky u Prahy 2008, 26, s. 172 – 173.

PROCHÁZKA, Lubomír. Kresebná dokumentace Václava Nováčka a Olgy Runtové (Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech). Zprávy památkové péče, Praha 2008, 6, s. 506 – 507.

PROCHÁZKA, Lubomír. Luděk Štěpán, Radim Urbánek, Hana Klimešová a kolektiv. Dílo mlynářů a sekerníků v Čechách II. Argo, Praha 2008, 316 stran. Zprávy památkové péče, Praha 2008, 6, s. 518 – 519.

PROCHÁZKA, Lubomír. Střední Čechy. Příběh lidové architektury v dokumentech. Kladno 2008.

TRANTINA, Václav. Uran v českých dějinách. Sborník mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2008, s. 419 – 420.

TRANTINA, Václav. Václav Bedřich, výtvarník a režisér. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 274.

TRANTINA, Václav – KORENÝ, Rastislav. Stěžov v průběhu staletí. Milín 2008.

VELFL, Josef. Untertägiger Wasserlauf neu erschlossen. industrie – kultur, Essen 2008, 14. Jahrgang, 2, s. 8 – 9.

VELFL, Josef. Ke dvěma vojenským okupacím Československa v průběhu 20. století na pozadí příbramských událostí. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 153 – 171.

VELFL, Josef. Odešel navždy PhDr. Jiří Majer, CSc. Podbrdsko, Příbram 2008, XV, s. 275 – 276.

VELFL, Josef. 30 let od vzniku expozice s názvem „Z dějin příbramského hornictví“. Sborník mezinárodního symposia Hornická Příbram ve vědě a technice, Příbram 2008, s. 395 – 398.

VELFL, Josef. Zemřel PhDr. Jiří Majer, CSc. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky u Prahy 2008, 26, s. 166 – 171.

VELFL, Josef. Příbram a vznik Československa, události předcházející i záhy poté. Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky u Prahy 2008, 26, s. 54 – 67.

VELFL, Josef. Památky Příbrami v obrazech. Příbram 2008.

VELFL, Josef - HAAG, Ulrich. Báňské vodní hospodářství v příbramském revíru. Sborník příspěvků mezinárodního kolokvia Techné Ostrava, Ostrava 2008, s. 52 – 53.

VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Die bergmännische Wasserwirtschaft im Erzrevier Příbram. Der Anschnitt, Bochum 2008, 60. Jahrgang, 1, s. 45 – 46.

VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. PhDr. Jiří Majer, CSc. verstorben. Der Anschnitt, Bochum 2008, 60. Jahrgang, 2, s. 111 – 112.

Návštěvnost expozic a výstav Hornického muzea Příbram v roce 2008 dosáhla nárůstu ve srovnání se stejným obdobím roku 2007 o 5% a činila 108 659 platících

návštěvníků. Tato návštěvnost byla zároveň **nejvyšší mezi muzei zřizovanými Středočeským krajem** a přibližně 14. nejvyšší mezi všemi muzei ČR. Dle agentury Czech Tourism bylo HM Příbram 4. nejnavštěvovanější technickou památkou ČR. Kromě platících návštěvníků si našlo do muzea cestu dalších 8 200 neplatících zájemců (v rámci Dne Středočeského kraje, při akci Vítání léta ve Skanzenu Vysoký Chlumeč, v souvislosti s projektem nazvaným Bojovníci proti totalitě pohledem dětí atd.). Do Hornického muzea Příbram tudíž zavítalo celkem **116 859 platících i neplatících** návštěvníků. Podle počtu stálých expozic (60) bylo Hornické muzeum Příbram v roce 2008 na **1. místě** mezi všemi muzei ČR.

Vyhodnocení závazných ukazatelů rozpočtu organizace

- náklady PO za rok 2008 činily 100 % plánovaného rozpočtu
- výnosy PO za rok 2008 činily 100,2 % plánovaného rozpočtu
- příspěvek na provoz za rok 2008 byl vyčerpán na 100 %
- mzdové prostředky za rok 2008 byly vyčerpány na 99,9 %
- odpisy majetku za rok 2008 byly vyčerpány na 100 %.

Vyhodnocení hospodaření organizace

- finanční prostředky na rok 2008 byly čerpány v souladu s rozpočtem
- plánované tržby z prodeje služeb byly splněny na 100,1 %, plánované tržby z prodeje zboží na 105,2 %
- hospodářský výsledek je tvořen překročením tržeb za prodané zboží a překročením ostatních výnosů.

b) Vyhodnocení doplňkové činnosti

- doplňkovou činnost nemáme.

c) Plnění opatření z minulé zprávy

- opatření k minulé zprávě nebyla definována.

d) Návrh na opatření ke zkvalitnění činnosti organizace

další zkvalitnění činnosti organizace chce PO docílit v souvislosti s **udržením stoupajícího trendu návštěvnosti muzea rozšířením expozičních celků** (inovací několika stálých expozic v rámci Hornického skanzenu na Březových Horách, doplněním expoziční nabídky v Muzeu zlata v Novém Kníně, v Muzeu Křížovnický špýchar v Prostřední Lhotě a v Muzeu vesnických staveb ve Vysokém Chlumci); **obohacením doprovodných kulturních programů, zkvalitněním prezentace muzea** (včetně inovace www stránek), jakož i celkovým **hospodárným nakládáním s příspěvkem zřizovatele.**

PaedDr. Josef Velfl, ředitel
Hornické muzeum Příbram